

cròniques

extra de dramatisme al relat. Això sí, siguem optimistes.

En paper, si us plau | Però la vida continua. Faran una gran carpa en forma d'igllú a la carretera de Barcelona per acollir «espectacles culturals», diu el diari. Només faltaria que fossin «no culturals»: potser boxa, mítings polítics? A Celrà, ja fa temps que la cultura té una acollida digna. Ara mateix, però, el municipi no té clar el futur de la Connexió Papyrus, un projecte de recollida i redistribució de llibres usats que des de l'any 2009 ha atret molts visitants els dissabtes. Potser canviarà d'ubicació? A Llagostera, el 2011, l'entitat Can Toni de les Eugues es va constituir amb el mateix objectiu. Ja ho deia Isaac Asimov fa quaranta anys: costarà aconseguir que les persones que estimem els llibres deixem el paper per abraçar els formats electrònics. Cal aplaudir, però, la digitalització de 1.603 pergamins originals del monestir de Sant Daniel, datats entre els segles x i xvii, que ha efectuat la UdG.

>> Obres a banda i banda del carrer Güell per fer els accessos al pont del Dimoni.

De llibres i d'anys | L'any passat fèiem referència als cinquanta anys del Premi Bertrana. D'aquella efemèride ha nascut un llibre que repassa any per any els premis literaris gironins, i que alhora recupera els fets més transcendents que, des de 1967, han definit l'evolució del món, de Catalunya i, sobretot, de la ciutat de Girona. Editat per la Fundació Privada Prudenci Bertrana, i redactat pels periodistes Pau Lanao i Miquel Torns, aquest volum recull vivències, anècdotes, declaracions i confessions de literats, polítics, periodistes i editors que han estat els protagonistes directes o indirectes dels guardons. Creats amb voluntat reivindicativa de la llengua i del país, les circumstàncies encara en fan vigent aquesta característica.

EL PLA DE L'ESTANY

Text > XAVI XARGAY

Neolítics a la Draga | El Govern ha declarat el poblat neolític de la Draga de Banyoles Bé Cultural d'Interès Nacional. Amb les obres prèvies a les olimpíades s'hi van trobar unes restes que, amb el temps, s'ha demostrat que foren un poblat neolític datat entre els anys 4324 i 4900 aC. Una part del jaciment és sota l'aigua de l'estany. Són uns 400 anys de poblament continuat que es va acabar, tal vegada, per un esgotament de recursos. La durada d'aquest assentament és un dels elements singulars del jaciment, com també és excepcional que sigui un dels més antics de l'Europa mediterrània. Per declarar-lo Bé Cultural d'Interès Nacional s'ha tingut en consideració que el jaciment ha esdevingut un referent internacional gràcies a la gestió que s'hi ha fet, que ha combinat perfectament la recerca científica i la difusió del període neolític a través de múltiples recursos, com ara les reconstruccions o l'arqueologia experimental.

Neandertals a Roca Forada | Encara que no ens ho pensem, els pagesos de la comarca tenen un paper clau en la història del país: des d'en Morgat (que d'una llaurada va fer néixer l'estany) fins a pagesos anònims les relles dels quals han topat amb més d'un vestigi del passat. Un d'aquests pagesos, cap al 1980, va trobar unes pedres rares al seu camp: eren restes prehistòriques. Després d'anys de provatures, ara en fa cinc que, amb el suport de l'Ajunta-

ment de Fontcoberta, s'ha excavat la zona de Roca Foradada, on s'ha confirmat l'existència d'un assentament estacional, de límits no precisos encara, a l'aire lliure. Les restes trobades els darrers trenta anys han demostrat que ara fa entre 80000 i 40000 anys s'hi va establir una comunitat de neandertals. Les darreres intervencions, realitzades sota la direcció d'Alfons Díaz i Albert Aulines, han convertit aquest jaciment en un referent en l'estudi de les estacions en superfície a l'aire lliure de la comarca. L'espai ha estat inclòs en l'itinerari cultural de la platja d'Espolla, acabat d'inaugurar. Dos plafons explicatius (un amb magnífics dibuixos de Quim Bou) ajuden el visitant a entendre què està veient i a no sentir-se com un pagès que troba pedres rares o com uns excavadors preolímpics que es pensen que han ensopegat amb un canyet qualsevol.

LA SELVA

Text > JOAN DOMÈNECH

Lloret: Ribalaigua recuperat | Constantí Ribalaigua i Vert (1888-1952) va ser un lloretenc que va anar de jove a l'Havana, va treballar a la taverna La Floridita dels germans Sala Parera i va tenir de company Miquel Boadas Parera (1895-1967), fill d'emigrants que ja havia nascut a Cuba. Ambdós van fer famosa aquella cocteleria. Boadas, al cap d'uns anys, tornà a Catalunya i va crear el Boadas Cocktail Bar, una autèntica institució a la ciutat comtal. Ribalaigua, a l'Havana, va tenir un client excepcional, Hemingway, que va ser un entusiasta dels seus daiquiris i el va

>> Un moment de la visita guiada del 10 d'agost al jaciment de Roca Foradada. (Autoria: MARTÍ XARGAY)

fer sortir, fins i tot, a les seves novel·les. Constantí Ribalaigua encara és, molts d'anys després d'haver mort, una figura nacional. A Lloret se li va dedicar, fa uns anys, un carrer. La celebració de les darreres fires dels Americanos ha potenciat el record d'aquests personatges. En particular, els historiadors David Barba i Montserrat Egea i el periodista Ramon Vilaró han establert sòlids vincles amb l'Havana i han fet diversos viatges a Cuba. Un primer resultat ha estat la vinguda a Lloret, aquest estiu, de Jorge Ribalaigua, fill del bàrman, amb la seva senyora, i del *maestro cantinero* Julio Cabrera. S'està gestant una moguda reivindicatòria que serà una bona propaganda per a Lloret de Mar.

>> *Exhibició del maestro cantinero Julio Cabrera a la terrassa de l'hotel Delamar, amb la creació dels nous còctels Delamar i Bella Dolores. (Autoria: MARIA ASSUMPCIÓ COMAS)*

Blanes: reforma viària | La primera població de la Costa Brava que hom troba així que es passa el riu Tordera ha eixamplat el vial principal d'accés (la carretera GI-682) venint de Barcelona, entre l'anomenada rotonda dels focs artificials i la cruïlla d'accés al Mas Borinot i altres urbanitzacions. I no solament s'ha doblat la calçada i s'han obert, a la vegada, vials paral·lels de serveis, sinó que el que fins fa poc era un terreny desnivellat i ple de material d'enderroc, situat al costat de la carretera del cantó de migdia, en un tres i no res s'ha convertit en un espai planer on han emergit naus industrials, supermercats i algun centre docent. Blanes ha renovat, doncs, un dels accessos principals i presenta, pel cantó de ponent, una imatge nova d'acord amb un urbanisme modern que prescriu la zona i n'agilitza el pas.

Santa Coloma de Farners: castells | No ens referim al de Farners, que fa guàrdia a la capital de la Selva. Fem

al·lusió a la gent entusiasta que s'es-tà organitzant perquè la ciutat tingui també una colla castellera. És ben cert que aquesta faceta del nostre folklore va guanyant adeptes al llarg de tota la geografia catalana, fins i tot on, per tradició, no hi havia hagut mai castells. No debades estan de moda les activitats de risc. Gemma Ordóñez, que viu a Santa Coloma des de fa uns deu anys i que tenia l'experiència d'haver format part dels castellers de Sant Boi de Llobregat (la seva ciutat originària), dels de Cornellà de Llobregat i de la colla universitària Arreplegats, ha començat a crear el clima adient i ja hi ha més de cinquanta colomencs que es volen constituir en entitat, que cerquen local i que fan els primers assajos de castells humans.

LA CERDANYA

Text i fotos > SANDRA ADAM

La plaça de Barcelona es renova | Un dels accessos més concorreguts de Puigcerdà és la plaça de Barcelona. Es tracta d'una confluència de carrers, que fins ara tenia poc encant malgrat tenir molt potencial, sobretot pel seu patrimoni arquitectònic. Així doncs, aquest darrer estiu l'Ajuntament de Puigcerdà i la Diputació de Girona van inaugurar la remodelació d'aquesta plaça: pavimentació nova, incorporació d'arbrat, mobiliari urbà nou i embelliment de l'illot central amb una font encarregada als artistes locals Ernest Altés i Albert Tàpias. Aquesta escultura, de nom *Aquae*, presideix el centre de la plaça i està envoltada de vegetació. Destaca pel contrast dels materials locals, que vinculen l'obra directament amb la comarca: granit i ferro s'entrellacen amb l'aigua que brolla de les roques. Aquesta nova urbanització de la plaça ennobleix una de les entrades del poble i permet que destaquin dos dels edificis més emblemàtics de la vila: el Casino Ceretà i la Casa Gran. A més de ser una bona inversió en art, l'eixamplament de les voreres permet una unió més fluida entre el barri de l'Estany i el nucli antic de la vila.

Llivia cedeix el protagonisme a l'església parroquial | Durant aquest darrer mandat, l'Ajuntament de Llivia

ha seguit invertint en l'arranjament de la vila i l'augment del seu patrimoni cultural. Al castell habitat per a les visites, cal afegir-hi els treballs d'excavació que es duen a terme a la part baixa del turó, on s'ha pogut localitzar el fòrum romà, just a tocar de l'església. Aquesta intervenció ha estimulat la creació d'un projecte de millora de l'espai que envolta l'església de Nostra Senyora dels Àngels, ja que ara mateix queda amagada rere els arbres i tant l'accés per les escales com el voltant de l'edifici estan força degradats. El projecte de millora preveu crear una zona enjardinada davant l'església i la millora dels accessos. L'objectiu final serà donar més visibilitat i protagonisme a l'església, així com unir aquest espai amb el del fòrum romà, on actualment treballen els arqueòlegs. Així doncs, Llivia segueix estudiant el seu passat i compartint el seu patrimoni cultural i arqueològic amb tots aquells que s'hi acosten.

>> *La plaça de Barcelona i la Casa Gran de Puigcerdà.*

EL RIPOLLÈS

Text > EUSEBI PUIGDEMUNT

La música, preponderant | De les moltes i variades activitats (Clownia, Mercat del Comte Arnau, Mercadal del Comte Guifré, Campelles Emociona, caminades nocturnes, exposicions d'art, cicles de conferències, esbarts, festes majors, etc.) que s'han dut a terme a la comarca al llarg del trimestre estival, hi té un paper preponderant la música, de bracet de cinc esdeveniments ja plenament consolidats, tant per la durada en el temps com per la qualitat de les programacions que ofereixen, i que tenen per marc les poblacions de Ripoll,